

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11151/2014-ERU

V Ostravě dne 28. listopadu 2014

Č. j. 11151-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ustanovení § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-11151/2014-ERU s účastníkem řízení, právnickou osobou – **JANKOSTAV s.r.o.**, se sídlem Štěpánkova 714/31, 719 00 Ostrava – Kunčice, IČ: 258 55 581 - ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, právnická osoba – **JANKOSTAV s.r.o.**, se sídlem Štěpánkova 714/31, 719 00 Ostrava – Kunčice, IČ: 258 55 581 (dále jen „účastník řízení“) - se tím, že v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 5. července 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Ostravě na ulici Petra Křičky u domu č. p. 2699 pomocí zemního stroje – frézy zemní práce související se stavbou „Regenerace sídliště Šalamouna – 4. etapa“, při kterých došlo prostřednictvím frézou odlomené betonové kry k poškození stoupačky odvodňovače nízkotlakého ocelového plynovodu DN 25, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu dle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníku řízení za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 25214.

III. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ustanovením § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 25214.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 5. září 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, kontrolu ve věci dodržování ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku poškození stoupačky odvodňovače nízkotlakého ocelového plynovodu DN 25, k němuž došlo dne 5. července 2014 v Ostravě na ulici Petra Kříčky u domu č. p. 2699.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 16. října 2014 Protokol o kontrole č. K031214, č. j. 08120-17/2014-ERU. Kontrolovaná osoba neuplatnila vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokole žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 08120/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 28. listopadu 2014, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 11151-2/2014-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto správní orgán přistoupil v souladu s ustanovením § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že stavebně technická činnost účastníka řízení pro stavbu „Regenerace sídliště Šalamouna – 4. Etapa“ byla zajišťována na základě Certifikátu vydaného [REDAKCE], autorizovaným inspektorem podle stavebního zákona, evid. č. [REDAKCE], dne 27. prosince 2012, č. j. [REDAKCE]. Účastník řízení tak prováděl svoji činnost na povolené stavbě.

Objednatel stavby bylo Statutární město Ostrava, městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz, IČ: 008 45 451, zhotovitelem stavby pak účastník řízení. Vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení objednatele stavby a subjektu v postavení zhotovitele stavby, byly před započítáním stavebních prací upraveny Smlouvou o dílo č. [REDAKCE] ze dne 7. dubna 2014.

Správcem plynárenského zařízení bylo pro předprojektovou přípravu stavby „Regenerace sídliště Šalamouna – 4. Etapa“ dne 30. srpna 2012 vydáno Stanovisko k existenci sítí v zájmovém území stavby, č. j. [REDAKCE], s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání, ve kterém je uvedeno, že „DOJDE k DOTČENÍ NTL ochranného pásma plynárenského zařízení místních sítí“ a dále „Předpokládaná hloubka uložení plynárenského zařízení cca 0,8 – 1,5 m“. V tomto stanovisku byly zároveň vymezeny podmínky pro provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Správce plynárenského zařízení vydal účastníkovi řízení dne 15. dubna 2014 Stanovisko k existenci sítí v zájmovém území stavby č. [REDAKCE] s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.

Dne 30. dubna 2014 byl sepsán mezi objednatelem stavby a účastníkem řízení Předávací protokol staveniště pro stavbu „REGENERACE SÍDLIŠTĚ ŠALAMOUNA – 4B ETAPA“.

Ve dnech 5. května 2014 a 14. května 2014 provedl účastník řízení seznámení svých zaměstnanců se staveništěm, plánem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, riziky a trasami inženýrských sítí, jak dokládá Zápis o seznámení, který zaměstnanci účastníka řízení stvrdili svými podpisy.

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 279 35 311, v zájmovém území výstavby provedeno a vyznačeno barvou (Protokol o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 2. května 2014 s platností na 2 měsíce).

Účastník řízení v rámci kontroly uvedl, že dne 5. července 2014 došlo v Ostravě na ulici Petra Kříčky u domu č. p. 2699 při provádění zemních prací k poškození stoupačky odvodňovače nízkotlakého ocelového plynovodu DN 25, kdy v souladu s podmínkami uvedenými v protokole o vytyčení předpokládal, že bude po sejmutí svrchních vrstev komunikace provádět ručně kopané sondy pro nalezení a obnažení plynárenského zařízení a po tomto nalezení a obnažení plynárenského zařízení zahájí zemní práce. Na základě tohoto předpokladu účastník řízení nejprve ručními páčidly provedl stržení svrchní vrstvy litého asfaltu, pod kterou se nacházela vrstva podkladového betonu o tloušťce cca 30 cm, kterou nebylo možno odstranit ručně. Vzhledem ke skutečnosti, že po odstranění svrchní vrstvy litého asfaltu nebyly v místě patrné znaky plynárenského zařízení, jako jsou poklop nebo víko, použil k odstranění vrstvy podkladového betonu frézu typu Wirtgen 2000. K samotnému poškození plynárenského zařízení došlo při odfrézování této vrstvy betonu, kdy frézou ulomená betonová kosa s sebou strhla stoupačku odvodňovače plynárenského zařízení, která byla do betonu zalita.

Poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který následně zajistil jeho opravu.

V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě (Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenských zařízení č. hlášení v [REDAKCE] a Protokol o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení) k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 17 m³ za dobu jeho trvání v délce 30 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nebyla přerušena dodávka plynu žádnému koncovému zákazníkovi. Náklady spojené s opravou poškozeného plynárenského zařízení a únikem plynu uhradil účastník řízení na základě daňového dokladu č. [REDAKCE] vystaveného dne 6. srpna 2014 společností RWE GasNet, s.r.o., jak dokládá výpis z účtu účastníka řízení.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ustanovení § 46 odst. 8 až 10 nebo ustanovení § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ustanovení § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 5. července 2014 zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ustanovení § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů

a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště, stanoviska pro předprojektovou dokumentaci k existenci sítí v zájmovém území stavby, č. [REDAKCE], a stanoviska k existenci sítí v zájmovém území stavby č. [REDAKCE].

V rámci příkazního řízení bylo zjištěno, že vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím správce plynárenského zařízení provedeno. Účastník řízení nejprve provedl stržení svrchní vrstvy litého asfaltu a následně přistoupil k odstraňování podkladového betonu prostřednictvím frézy, neboť ruční odstranění nebylo technicky možné. Při tomto odfrézování frézou ulomená betonová kosa s sebou strhla stoupačku odvodňovače plynárenského zařízení, která byla do betonu zalita, a tím ji poškodila. Účastník řízení tedy v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl zemní práce v souladu s podmínkami pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, kdy k použití strojního mechanismu je nutno podotknout, že ve stanovisku správce plynárenského zařízení č. [REDAKCE] je uvedeno, že „nebude použito nevhodného nářadí, zemina (nikoliv betonový podklad) bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.“

Správní orgán k tomuto však podotýká, že veškeré činnosti, a to jak v ochranném pásmu energetického zařízení, tak i mimo ně, musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost jako např. zemní práce, zřízení stavby či umístění konstrukce apod., by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí. Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona prováděl

dne 5. července 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Ostravě na ulici Petra Kříčky u domu č. p. 2699 zemní práce související se stavbou „Regenerace sídliště Šalamouna – 4. etapa“, při kterých došlo k poškození stoupačky odvodňovače nízkotlakého ocelového plynovodu DN 25 prostřednictvím frézou odlomené betonové kry, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení a způsobil únik plynu. Přestože nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému konečnému odběrateli, lze v jednání účastníka shledat jistou společenskou nebezpečnost spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení bezpečného provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ustanovení § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlédnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení postupoval v souladu s podmínkami pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Tuto okolnost je tak třeba považovat za okolnost, která závažnost správního deliktu výrazně snižuje.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil nízkotlaký ocelový plynovod DN 25, přičemž došlo k úniku 17 m³ zemního plynu. Nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému odběrateli. Tyto údaje vypovídají o nižší energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil, a hovoří tak v jeho prospěch.

V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 30 minut. Tuto skutečnost ovšem nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 5 000 Kč,

tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 5 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly